

Bruxelles, 17 martie 2020
REV2 – înlocuiește avizul (REV1)
din data de 27 februarie 2018

AVIZ CĂTRE PĂRȚILE INTERESATE

RETRAGEREA REGATULUI UNIT ȘI NORMELE UE PRIVIND PROTECȚIA CONSUMATORILOR ȘI DREPTURILE PASAGERILOR

La 1 februarie 2020, Regatul Unit s-a retras din Uniunea Europeană și a devenit o țară terță¹. Acordul de retragere² prevede o perioadă de tranziție care se încheie la 31 decembrie 2020³. Până la această dată, dreptul UE se va aplica integral Regatului Unit și pe teritoriul acestuia⁴.

În perioada de tranziție, UE și Regatul Unit vor negocia un acord privind un nou parteneriat, care să prevadă în special o zonă de liber schimb. Cu toate acestea, nu este sigur că un astfel de acord va fi încheiat și va intra în vigoare la sfârșitul perioadei de tranziție. În orice caz, un astfel de acord va crea o relație care, în ceea ce privește condițiile de acces pe piață, va fi foarte diferită de participarea Regatului Unit la piața internă⁵, la uniunea vamală a UE, precum și la domeniul TVA și al accizelor.

Prin urmare, tuturor părților interesate și în special operatorilor economici li se amintește situația juridică aplicabilă după încheierea perioadei de tranziție.

¹ O țară terță este o țară care nu este membră a UE.

² Acordul privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (JO L 29, 31.1.2020, p. 7) („Acordul de retragere”).

³ Perioada de tranziție poate fi prelungită o singură dată, înainte de 1 iulie 2020, cu până la unul sau doi ani [articolul 132 alineatul (1) din Acordul de retragere]. Până în prezent, guvernul Regatului Unit a exclus o astfel de prelungire.

⁴ Cu anumite excepții prevăzute la articolul 127 din Acordul de retragere, care nu sunt relevante în contextul prezentului aviz.

⁵ În particular, un acord de liber schimb nu include concepte legate de piața internă (în domeniul bunurilor și serviciilor), cum ar fi recunoașterea reciprocă, principiul țării de origine și armonizarea. De asemenea, un acord de liber schimb nu elimină formalitățile și controalele vamale, precum cele privind originea mărfurilor și a materialelor care intră în componența acestora, și nici interdicțiile și restricțiile referitoare la importuri și exporturi.

1. ACHIZIȚIONAREA DE CĂTRE CONSUMATORII DIN UE DE PRODUSE SAU SERVICII DE LA COMERCIANȚI CU SEDIUL ÎN REGATUL UNIT^{6 7}

În conformitate cu legislația UE, atunci când un consumator încheie un contract cu un profesionist dintr-o altă țară care, prin orice mijloace, își direcționează activitățile comerciale către țara de reședință a consumatorului, contractul este, în general, reglementat de legea țării în care consumatorul își are reședința obișnuită. Este posibilă alegerea unei alte legi, însă această alegere nu poate priva consumatorul de protecția oferită de legea reședinței obișnuite, de la care nu se poate deroga printr-un acord în temeiul acelei legi⁸. Pe această bază, instanțele din statele membre ale UE⁹ vor continua să aplice normele UE privind protecția consumatorilor, chiar dacă comerciantul se află în Regatul Unit. Acestea includ, în special, normele stabilite în:

- Directiva privind practicile comerciale neloiale¹⁰;
- Directiva privind drepturile consumatorilor¹¹;
- Directiva privind clauzele contractuale abuzive¹²;
- Directiva privind vânzarea de bunuri de consum și garanțiile¹³;
- Directiva privind indicarea prețurilor¹⁴ și

⁶ Prezentul aviz nu se referă la alte aspecte practice ale achizițiilor transfrontaliere în țări terțe, cum ar fi normele UE privind taxa pe valoarea adăugată, taxele vamale și restricțiile de import.

⁷ Pentru o descriere mai detaliată a efectului retragerii Regatului Unit, precum și a normelor relevante din Acordul de retragere, vă rugăm să consultați „*Aviz către părțile interesate – Retragerea Regatului Unit și normele UE în domeniul justiției civile și al dreptului internațional privat*”.

⁸ Articolul 6 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (CE) nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iunie 2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Roma I) (JO L 177, 4.7.2008 p. 6). Pentru excepții de la această regulă generală, a se vedea articolul 6 alineatele (3)-(4) din Regulamentul (CE) nr. 593/2008.

⁹ În ceea ce privește instanțele din Regatul Unit, articolul 66 litera (a) din Acordul de retragere prevede că normele UE privind conflictul de legi în materie de obligații contractuale [Regulamentul (CE) nr. 593/2008] continuă să se aplice în Regatul Unit în ceea ce privește contractele încheiate înainte de sfârșitul perioadei de tranziție.

¹⁰ Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și de modificare a Directivei 84/450/CEE a Consiliului, a Directivelor 97/7/CE, 98/27/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului („Directiva privind practicile comerciale neloiale”) (JO L 149, 11.6.2005, p. 22).

¹¹ Directiva 2011/83/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor (JO L 304, 22.11.2011, p. 64).

¹² Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (JO L 95, 21.4.1993, p. 29).

¹³ Directiva 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 mai 1999 privind anumite aspecte ale vânzării de bunuri de consum și garanțiile conexe (JO L 171, 7.7.1999, p. 12).

- Directiva privind pachetele de servicii de călătorie¹⁵.

Dacă, după încheierea perioadei de tranziție¹⁶, un consumator din UE ar introduce o acțiune juridică individuală în fața unei instanțe dintr-un stat membru al UE împotriva unui comerciant cu sediul în Regatul Unit, retragerea nu are implicații cu privire la stabilirea competenței internaționale a instanței respective pentru litigiile decurgând din contractele încheiate cu consumatorii, care intră sub incidența articolului 17 alineatul (1) literele (a)-(c) din Regulamentul (UE) nr. 1215/2012¹⁷, în cazul în care comerciantul și-a direcționat activitățile către statul membru de domiciliu al consumatorului; în aceste cazuri se aplică normele în materie de competență ale UE care permit consumatorului să dea în judecată comerciantul în statul membru al UE în care își are domiciliul consumatorul, indiferent dacă comerciantul are sediul în UE sau într-o țară terță¹⁸. Cu toate acestea, pentru procedurile litigioase care au început după încheierea perioadei de tranziție, recunoașterea și executarea unei hotărâri pronunțate de o instanță dintr-un stat membru al UE în Regatul Unit și *viceversa* vor fi reglementate de norme naționale în Regatul Unit sau în statul membru în cauză. După încheierea perioadei de tranziție, legislația UE care asigură posibilitatea soluționării extrajudiciare a litigiilor¹⁹ și facilitează accesul la soluționarea online a litigiilor²⁰ nu se mai aplică Regatului Unit, iar platforma UE de soluționare online a litigiilor nu mai este disponibilă în legătură cu comercianții care au sediul în Regatul Unit.

În ceea ce privește executarea publică (de exemplu, pentru a pune capăt unei practici comerciale), Regulamentul (UE) 2017/2394²¹ nu se mai aplică Regatului Unit după încheierea perioadei de tranziție. Aceasta înseamnă că, după încheierea perioadei de

¹⁴ Directiva 98/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 1998 privind protecția consumatorului prin indicarea prețurilor produselor oferite consumatorilor (JO L 80, 18.3.1998, p. 27).

¹⁵ Directiva (UE) 2015/2302 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate (JO L 326, 11.12.2015, p. 1).

¹⁶ Dacă acțiunea este introdusă înainte de încheierea perioadei de tranziție, competența, recunoașterea și executarea sunt reglementate de Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 (articolul 67 din Acordul de retragere). Acest lucru este valabil chiar dacă hotărârea urmează să fie executată după data respectivă.

¹⁷ Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO L 351, 20.12.2012, p. 1).

¹⁸ Articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO L 351, 20.12.2012, p. 1).

¹⁹ Directiva 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum (Directiva privind SAL în materie de consum) (JO L 165, 18.6.2013, p. 63).

²⁰ Regulamentul (UE) nr. 524/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea online a litigiilor în materie de consum (Regulamentul privind SOL în materie de consum) (JO L 165, 18.6.2013, p. 1).

²¹ Regulamentul (UE) 2017/2394 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului (JO L 345, 27.12.2017, p. 1).

tranziție, autoritățile din Regatul Unit nu vor fi obligate, în temeiul legislației UE, să coopereze în cazul litigiilor transfrontaliere.

În plus, după încheierea perioadei de tranziție, legislația UE care acordă anumitor „entități calificate”, desemnate de statele membre ale UE, posibilitatea legală de a introduce acțiuni în încetare într-un alt stat membru nu se mai aplică Regatului Unit²².

2. PROTECȚIA CĂLĂTORILOR ÎN CAZ DE INSOLVENȚĂ (PACHETE DE SERVICII DE CĂLĂTORIE)

În conformitate cu legislația UE, organizatorii de pachete de servicii de călătorie cu sediul în UE sunt obligați să furnizeze garanții pentru rambursare și pentru repatrierea călătorului în caz de insolvență a organizatorului²³. Organizatorii care nu au sediul în UE și care vând sau oferă pachete de servicii de călătorie consumatorilor din UE sau care, prin orice mijloace, își direcționează astfel de activități către UE trebuie, de asemenea, să ofere o astfel de protecție în caz de insolvență în fiecare stat membru în care își vând serviciile²⁴. Cu toate acestea, în cazul în care un organizator cu sediul într-o țară terță nu oferă pachete de servicii de călătorie consumatorilor din UE și nu își direcționează activitățile de vânzare către UE (vânzări pasive), legislația UE care prevede protecția obligatorie în caz de insolvență nu se aplică.

Aceasta înseamnă că, în cazurile în care organizatorul cu sediul în Regatul Unit nu oferă pachete de servicii de călătorie către UE și nu direcționează activitatea către UE, protecția în caz de insolvență acordată de legislația UE nu se va aplica insolvențelor organizatorilor cu sediul în Regatul Unit, care au loc după încheierea perioadei de tranziție.

După încheierea perioadei de tranziție, legislația UE care prevede recunoașterea reciprocă a protecției în caz de insolvență contractate în conformitate cu cerințele țării de origine a unui organizator nu se mai aplică în ceea ce privește protecția în caz de insolvență contractată în conformitate cu cerințele aplicabile în Regatul Unit²⁵. Aceasta înseamnă că, după încheierea perioadei de tranziție, protecția în caz de insolvență contractată în Regatul Unit nu mai îndeplinește cerințele privind protecția în caz de insolvență a organizatorilor de pachete de servicii de călătorie, prevăzute la articolul 17 din Directiva (UE) 2015/2302.

²² Articolul 4 din Directiva 2009/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind acțiunile în încetare în ceea ce privește protecția intereselor consumatorilor (JO L 110, 1.5.2009, p. 30).

²³ A se vedea articolul 17 alineatul (1) primul paragraf din Directiva (UE) 2015/2302.

²⁴ A se vedea articolul 17 alineatul (1) al doilea paragraf din Directiva (UE) 2015/2302.

²⁵ Articolul 18 alineatul (1) din Directiva (UE) 2015/2302.

3. DREPTURILE PASAGERILOR ÎN UE

- Pasagerii care utilizează transportul aerian: După încheierea perioadei de tranziție, legislația UE privind drepturile pasagerilor care utilizează transportul aerian²⁶ nu se mai aplică pasagerilor care pleacă de pe un aeroport situat în Regatul Unit către un aeroport situat pe teritoriul unui stat membru al UE, cu excepția cazului în care transportatorul aerian care efectuează zborul respectiv este un transportator din Uniune și anume, deține o licență de operare acordată de un stat membru al UE. Aceasta înseamnă că, în pofida retragerii Regatului Unit din UE, drepturile pasagerilor care utilizează transportul aerian acordate prin legislația UE continuă să se aplice pasagerilor care pleacă din Regatul Unit către un aeroport situat pe teritoriul unui stat membru al UE cu un transportator comunitar. Cu toate acestea, drepturile pasagerilor care utilizează transportul aerian acordate prin legislația UE nu se aplică zborurilor care pleacă, după încheierea perioadei de tranziție, din Regatul Unit către UE și sunt operate de transportatori necomunitari.

Legislația UE care acordă drepturi specifice persoanelor cu handicap și persoanelor cu mobilitate redusă care călătoresc pe calea aerului²⁷ nu se mai aplică persoanelor cu handicap și persoanelor cu mobilitate redusă care utilizează servicii de transport aerian comercial pentru pasageri și care, după încheierea perioadei de tranziție, pleacă de pe, tranzitează sau sosesc pe un aeroport din Regatul Unit. Cu toate acestea, anumite drepturi, cum ar fi asistența acordată de transportatorii aerieni, continuă să se aplice pasagerilor aerieni care pleacă de pe un aeroport din Regatul Unit către un aeroport din UE, dacă transportatorul care efectuează zborul este un transportator aerian comunitar²⁸.

- Pasagerii care utilizează transportul maritim și pe căile navigabile interioare: Legislația UE privind drepturile pasagerilor care utilizează transportul maritim și pe căile navigabile interioare²⁹ continuă să se aplice pasagerilor la data încheierii perioadei de tranziție și după această dată, în cazul în care portul de îmbarcare este situat în UE³⁰ sau în Regatul Unit, cu condiția ca portul de debarcare să fie situat în UE, iar serviciul să fie operat de un transportator stabilit pe teritoriul unui

²⁶ Regulamentul (CE) nr. 261/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 de stabilire a unor norme comune în materie de compensare și de asistență a pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor (JO L 46, 17.2.2004, p. 1).

²⁷ Regulamentul (CE) nr. 1107/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind drepturile persoanelor cu handicap și ale persoanelor cu mobilitate redusă pe durata călătoriei pe calea aerului (JO L 204, 26.7.2006, p. 1).

²⁸ Articolul 1 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1107/2006.

²⁹ Regulamentul (UE) nr. 1177/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind drepturile pasagerilor care călătoresc pe mare și pe căi navigabile interioare (JO L 334, 17.12.2010, p. 1).

³⁰ Articolul 2 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 1177/2010.

stat membru sau care oferă servicii de transport de pasageri către sau dinspre un stat membru („transportator din Uniune”)³¹.

- Pasagerii care călătoresc cu autobuzul și autocarul: Legislația UE privind drepturile pasagerilor care călătoresc cu autobuzul și autocarul³² continuă să se aplice, la data încheierii perioadei de tranziție și după această dată, pasagerilor care călătoresc cu servicii regulate³³ către sau dinspre Regatul Unit, în cazul în care punctul de îmbarcare sau de debarcare a pasagerilor este situat în UE, iar lungimea planificată a traseului este de cel puțin 250 km³⁴.
- Pasagerii care călătoresc cu trenul: Legislația UE privind drepturile călătorilor din transportul feroviar³⁵ continuă să se aplice, la data încheierii perioadei de tranziție și după această dată, serviciilor de transport feroviar de călători de pe teritoriul Uniunii³⁶, cu condiția ca întreprinderea feroviară să fi obținut licența în conformitate cu articolul 17 din Directiva 2012/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 noiembrie 2012 de instituire a unui spațiu feroviar unic european³⁷.

Site-urile web ale Comisiei privind protecția consumatorilor (<https://europa.eu/youreurope/citizens/consumers/>) și drepturile pasagerilor (https://europa.eu/youreurope/citizens/travel/passenger-rights/index_en.htm) furnizează informații generale. Aceste pagini vor fi actualizate cu noi informații, dacă va fi necesar.

Comisia Europeană
Direcția Generală Justiție și Consumatori
Direcția Generală Mobilitate și Transporturi

³¹ Articolul 2 alineatul (1) litera (b) și articolul (3) litera (e) din Regulamentul (UE) nr. 1177/2010. Pentru pasagerii care efectuează croaziere se aplică norme specifice, a se vedea articolul 2 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 1177/2010.

³² Regulamentul (UE) nr. 181/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 privind drepturile pasagerilor care călătoresc cu autobuzul și autocarul (JO L 55, 28.2.2011, p. 1).

³³ Pentru pasagerii care utilizează servicii ocazionale se aplică norme specifice, a se vedea articolul 2 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 181/2011.

³⁴ Articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 181/2011.

³⁵ Regulamentul (CE) nr. 1371/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind drepturile și obligațiile călătorilor din transportul feroviar (JO L 315, 3.12.2007, p. 14).

³⁶ Articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1371/2007.

³⁷ JO L 343, 14.12.2012, p. 32.